

M. A. K. Halliday, *An Introduction to Functional Grammar* (Poskus funkcijske slovnice angleškega jezika)

Knjiga *An Introduction to Functional Grammar* (1985, temeljito prenovljena druga izdaja 1994) je nekakšen temeljni povzetek jezikoslovnega dela britansko-avstralskega jezikoslovca M. A. K. Hallidaya.¹ Hallidayeva teorija, danes navadno imenovana sistemska funkcijska slovnica (SFS), gradi na dediščini njegovega učitelja J. R. Firtha in njegove kulturno-kontekstualno usmerjene slovnice, pa tudi drugih funkcijskih slovnice, na primer praškega strukturalizma. Ob nekaterih drugih teorijah, s katerimi je plodno povezana (Lambova stratifikacijska slovnica, Pikova tagmemika) velja za danes vodilnega načelnega nasprotnika formalnih in mentalističnih teorij,² med katerimi prednjači misel Noama Chomskega.

Povzetek metodologije sistemske teorije je slovenskim jezikoslovcem v sedemdesetih letih predstavila Milena Milojević-Sheppard ('Sistemska slovnica', *Jezik in slovnica* XXIII/1, 1977/78), ki je orisala osnovne pojme sistema in strukture, kategorij in lestvic. Medtem ko se je članek Sheppardove osredotočal predvsem na sistemske vidike te teorije – torej na prikaz slovnice jezika kot sistema paradigmatskih izbir –, pa knjiga *An Introduction to Functional Grammar* predstavlja strukturni del, torej sintagmatski opis. To pomeni, da je uporabna predvsem kot metodologija za sociolingvistične, semantične, literarnokritične, izobraževalne, prevodoslovne, kontrastivne in druge jezikoslovne analize, po katerih je SFS posebno znana. Halliday knjigo označuje kot slovnico angleškega jezika, obenem pa kot zgled funkcijskega opisa, kakršnega je mogoče opraviti na katerem koli jeziku.

Osnovna načela SF slovnice so predstavljena v prvem poglavju z naslovom *Sestava* (*Constituency*). SFS vidi jezik kot sestavljen iz več ravnin: vsaka višja ravnina uresničuje nižjo, opis vsake pa je usmerjen h končnemu cilju, tj. pomenu. Kot pravi Halliday: »če pravimo, da slovnico razlagamo funkcijsko, hočemo reči, da postavljamo v ospredje vlogo slovnice kot sredstva za gradnjo *pomena*« (str. 15, poud. A.S.). Osrednjo plast jezika Halliday imenuje **leksikoslovnica**. Zanj sta slovnica in besedišče le »različna konca istega kontinuuma – enak pojav, opazovan iz različnih perspektiv«; tako se nekoliko nonšalantno izmuzne težavam, ki pestijo mentaliste pri opredeljevanju leksikona med skladenjsko in pomensko sestavino jezika. Enote leksikoslovnice so morfemi, besede, besedne skupine in stavki. Ta ravnina se uresničuje v nižji ravnini, namreč v **fonologiji/grafologiji**. Enote te ravnine so na primer glasovi, zlogi, stopice in tonske enote; leksikoslovnici ne nudijo le materialnega gradiva, temveč so tudi same pomembna prvina pomenskega učinkovanja besedila (npr. tvorba naklonov, poudarkov, ločevanje enot ipd.). Leksikoslovnica ravnina pa sama uresničuje višjo ravnino, ravnino **diskurzne semantike**. Njene enote so predvsem različna govorna dejanja (kot bomo videli v nadaljevanju, jih Halliday razume nekoliko drugače kot npr. Searle).

Najpomembnejša značilnost, ki Hallidaya izrazito ločuje od mentalistov, je umeščanje vseh treh jezikovnih ravnin pod četrto, najvišjo raven, to je raven **kulture**. Za Hallidaya je jezik izrazito družben oz. kulturn pojav; kultura je tista, ki v končni fazi določena

¹ Kot njegovo drugo temeljno delo lahko omenimo *Language as Social Semiotic*, 1978.

² Sicer uveljavljeni izraz »tvorbeno pretvorbena slovnica« je danes dejansko zastarel, saj Chomski v zadnji, minimalistični različici svoje teorije ukinja pojem globinske in površinske strukture in s tem temelj pretvorb, kot so bile prvotno razumljene, danes pa si tudi praktično nobena (niti funkcionalistična) jezikoslovna teorija več ne more privoščiti, da ne bi bila tudi usmerjena tvorbeno.

jezikovna dejanja interpretira, dovoljuje in vrednoti ter pomembno prispeva k tvorbi in učinkovanju jezika. Na tej ravni je za jezikoslovca pomemben predvsem sistem družbenih navodil za rabo jezika, ki jih Halliday opisuje v trojici **področje** (kaj z jezikom delamo, oz. na katerem področju človeške dejavnosti jezik uporabljamo), **ton** (družbeno razmerje med tvorcem in sprejemnikom besedila) in **način** (kako se jezik uresničuje).³ Skupek teh treh prvin tvori *register* danega besedila, in kulturno ustaljeni registri postanejo *žanri*, ki so v dani družbi mogoči (za slednje gl. predvsem Eggins, *An Introduction to Systemic Functional Linguistics*, 1994).

Trojica dejavnikov, ki sestavljajo register, po Hallidayu temelji na trojici osnovnih jezikovnih funkcij (ali *metafunkcij*, torej funkcij vseh drugih funkcij). Jezik, ki naj deluje v človeški družbi, mora uresničevati tri naloge. Prvič, sposoben mora biti poimenovati in specifično človeško opomenjati človekovo dejavnost in stvarnost okoli njega; to Halliday imenuje **ideacijska funkcija**. Drugič, sposoben mora biti vzpostavljati, vzdrževati in spreminjati medčloveške odnose; to Halliday imenuje **medosebna funkcija**. In tretjič, samega sebe mora biti sposoben organizirati v koherentno in smiselno celoto: to Halliday imenuje **besedilotvorna funkcija**.

Tri metafunkcije so podlaga za tri pristope k analizi besedila, ki jih Halliday obravnava v treh najobsežnejših poglavjih knjige: *Stavek kot reprezentacija*, *Stavek kot izmenjava* in *Stavek kot sporočilo*. Vsi trije pristopi so se izkazali kot zelo uporabno orodje različnih posebnih jezikoslovnih področij, npr. pri analizi diskurza (Sinclair in Coulthard oz. birminghamska šola), v kritičnem jezikoslovju (Fowler idr. na univerzi East Anglia; Kress, Cameron idr. na londonski univerzi), v kritični analizi diskurza (Fairclough idr. na lancasterski univerzi) itd.

Pri analizi STAVKA KOT REPRESENTACIJE jezikoslovca zanima predvsem, kako se stvarnost ubesedi v prehodnostni strukturi stavka. Stavek, zbran okoli glagola, namreč vedno izraža določeno vrsto **procesa** (Hallidayev izraz, ki sicer ustreza pojmu glagolskega dejanja). Halliday ugotavlja, da je stavčna struktura, ki ustreza posameznemu procesu, pogojena z naravo tega procesa. Pri **materialnem procesu** (zgled: »Lev je ujel turista«) je tako tipični udeleženec *akter* ali *delovalnik* (*Actor*: tukaj »lev«), včasih pa tudi *cilj* (*Goal*: tukaj »turist«). Potencialni tretji udeleženec je še *koristnik* (*Beneficiary*; npr. »mladičem« v »Lev je turista prinesel mladičem«).

Pri **duševnem procesu** (zgled: »Mary je bilo darilo všeč«) sta udeležena *čutilce* (*Senser*: tukaj »Mary«) in *pojavnost* (*Phenomenon*: tukaj »darilo«). Duševni procesi se od materialnih ločijo v več značilnostih. Halliday pri duševnih procesih izpostavlja predvsem izmenljivost obeh vlog, ki na svojevrsten način ustreza trpniško-tvorniški pretvorbi pri materialnih procesih: pri večini duševnih procesov je mogoče čutilca postaviti bodisi v aktivno bodisi v pasivno vlogo (»Mary liked the gift« vs. »The gift pleased Mary«). Slovenski zgled take pretvorbe bi bil »temu se čudim« vs. »to me čudi«, »tega se bojim« vs. »to me plaši« itd. Zelo zanimiva aplikacija tega opažanja na slovensko gradivo je, da je

³ Način se včasih poenostavljeno razume predvsem kot vprašanje prenosnika (v vseh njegovih parametrih, kot so sočasnost tvorbe in recepcije, vizualni in slušni stik med udeležencem komunikacije, dvosmernost komunikacije; ti vidiki tvorijo najrazličnejše kombinacije, npr. v romanu, radijskih/televizijskih prenosih, po telefonu ipd.), zajema pa tudi druge vidike načine ubeseditve, npr. *retorični način* – ali jezik opisuje statično stanje, razlaga razmerja med stvarmi, pripoveduje o časovno zaporednih dogodkih ipd.

⁴ Nestandardnost strukture *to me čudi* ne vpliva na to, da gre za povsem gramatično in pogosto uporabljano slovensko strukturo.

prav med duševnimi procesi izredno veliko takih, ki postavljajo čutilca v neimenovalniški sklon, torej nekako trpniško vlogo nekoga, ki se mu nekaj dogaja, čeprav pojav v tvorniški (osebkovni) vlogi sploh ni izražen: »slabo, hudo, težko, vroče, prijetno, zoprno, žal mi je«; »zebe, trese, zvija me«; »vrti, toži se mi«, morda tudi »bruha, pleše se mi« itd. Čutilec je torej izrecno zaznamovan kot nekdo, ki na proces nima vpliva, temveč podleaga vplivom zunanjih sil.

Relacijski procesi so treh glavnih vrst, **intenzivni**, **okoliščinski** in **posedovalni**, značaj njihovih udeležencev pa je odvisen od tega, ali so **atributivne** in **identifikacijske** narave.

Intenzivni atributivni procesi (zgled: »Miši so plaha bitja«) poznajo *nosilca* (*Carrier*: »miši«) in *atribut* (*Attribute*: »plaha bitja«), intenzivni identifikacijski (zgled: »Naš najbolj strupeni pajek je črna vdova«) pa *identificiranca* (*Identified*: »naš najbolj strupeni pajek«) in *identifikatorja* (*Identifier*: »črna vdova«).

Tudi okoliščinski atributivni procesi (»Boljši sejem je ob nedeljah«) poznajo nosilca (»boljši sejem«) in atribut (»ob nedeljah«), okoliščinski identifikacijski (»Sejem je desetega«) pa identificiranca (»sejem«) in identifikatorja (»desetega«).

Podobna delitev velja za posedovalne procese: »Peter ima klavir« (nosilec /posedovalec/: »Peter«, atribut /posedovano/: »klavir«) in »Ta klavir je Petrov« (identificiranec /posedovanec/: »ta klavir«, identifikator /posedovalec/: »Petrov«).

Nekako obrobne so še tri vrste procesov: **vedenjski** (npr. »Peter se smeje«), ki ima navadno le enega udeleženca, *obnašalca* (*Behaver*: »Peter«); **besedovalni** (npr. »Peter je sodišču opisal prizorišče nesreče«), ki ima vedno *govorca* (*Sayer*: »Peter«), lahko pa tudi *besedovano* (*Verbiage*: »prizorišče nesreče«), *prejemnika* (*Receiver*: »sodišču«) in *tarčo* (*Target*, npr. »moja inteligenca« v zgledu »Ne žali moje intelligence«); in **eksistencialni** (npr. »Je bil kakšen klic?«), v katerem nastopa *obstoječe* (»kakšen klic«).

V različnih procesih lahko nastopa še ena vrsta udeleženca, namreč *rang*; ta izraža obseg procesa oziroma tisto, v čemer se proces uteleša, npr. »tenis« v »Peter je igral tenis« ali »gora« v »Mary je preplezala goro«. Poleg udeležencev pa v prehodnostni strukturi seveda nastopa še cela vrsta **okoliščin**, ki po Hallidayu zajemajo obseg, kraj, način, vzrok, pogoj, spremstvo, vlogo, temo in vidik.

Pri analizi STAVKA KOT IZMENJAVE Halliday loči dva osnovna tipa govornih dejanj: izmenjavo informacij (trdilni in vprašalni stavki) ter izmenjavo blaga in storitev (ukazi in ponudbe). Glede na to delitev lahko pomensko podstavo stavka razumemo kot propozicijo (*proposition*) ali predlog (*proposal*). Vsak pravi stavek je sestavljen iz dveh delov: **naklona** (*Mood*) in **preostanka** (*Residue*). Naklon sestavljata dva dela: **osebek** (*Subject*) in **določna prvina** (*Finite*). Slednjo zastopa bodisi glagolska končnica bodisi pomožni glagol bodisi oboje. V stavku »Peter je prodal čajnik« sestavljata naklon osebek »Peter« in določna prvina »je ...l«, vse preostalo tvori preostanek. Preostanek sestavljajo **predikator** oziroma povedkov glagol (*Predicator*), **dopolnilo** (*Complement*), kar je Hallidayev izraz za prvine, v slovenskem strukturalizmu označene bodisi kot predmet bodisi kot (samostalniško) povedkovo določilo, ter prislovno (**okoliščinsko**) **določilo** (*Adjunct*).

V strukturo stavka kot izmenjave pa se uvršča še nekaj pomembnih elementov. Del naklona so tudi **modalna določila** (*Modal Adjuncts*), ki jih Halliday dalje deli na naklonska v ožjem smislu (*Mood Adjuncts*, npr. *probably, usually, already, obviously, simply, almost*) in opombna (*Comment Adjuncts*, npr. *unfortunately*), čeprav, kot priznava, med njimi ni jasne meje. Kot sem navedel v članku *Ogled kohezijske vloge slovenskega členka* (SR 1999/4), je z njimi Halliday iz skupine prislovov izločil tiste, ki jih slovenska jezikoslovna

teorija obravnava kot posebno besedno vrsto, namreč členke, in njegova delitev njihovih funkcij je primerna tudi za opis pomenov slovenskih členkov. Seveda z nekaterimi prilagoditvami, saj v slovenščini obstajajo tudi členki, ki tvorijo skladenjske naklone (*ali, mar, kaj, a*), kakršnih angleščina ne pozna.

Zunaj strukture naklon/preostanek se razvrščajo **povezovalna določila** (*Conjunctive Adjuncts*), ki sem jih v zgoraj omenjenem članku prav tako prepoznal kot slovenske členke, poleg njih pa še **zvalniki** (*Vocatives*) ter **ekspletivi** (*Expletives*).

Pri analizi STAVKA KOT SPOROČILA sta ključna v slovenski teoriji že znana pojma **tema** in **rema**, ki si ju Halliday izposoja od praških strukturalistov. Ker tu Halliday v jezikoslovje ne prinaša veliko novega, se raje posvetimo drugemu delu knjige, ki ga sestavljata poglavji *Pod stavkom: skupine in fraze* ter *Nad stavkom: stavčni kompleks*.

V prvem poglavju Halliday nekoliko spremeni tradicionalno angleško slovnično izrazje, saj med besednimi kompleksi (*word complex*) loči **besedno zvezo** (*Phrase*) in **besedno skupino** (*Group*). Samostalnik na primer tvori *samostalniško skupino*, in ključna lastnost vsake skupine je, da ima svoje **jedro** (*Head*), ki je s **prilastki** (*Modifiers*) razširjeno v besedno skupino. Take skupine tvorijo tudi glagoli (»has been eating«), prislovi (»more easily«), vezniki (»just as, even if«) in predlogi (»right behind«). Predlogi pa tvorijo še drugačno vrsto besednega kompleksa, namreč *predložno zvezo* (*Phrase*); ta nima jedrne besede, katere razširitev bi bila, temveč je pravzaprav sama skrček stavka. To je posledica tega, da Halliday razume predlog kot nekakšen paglagol (*minor verb*); samostalnik, ki sledi predlogu, ustreza dopolnilu (tj. predmetu) glagola.

Podobno kot se besede razširjajo v besedne komplekse, ki gradijo stavke, se tudi stavki povezujejo v stavčne komplekse. Ta pojem (ki ustreza pojmu povedi v slovenskem jezikoslovju) je zapletenejši od besednega kompleksa, saj ga zgolj z modifikacijo (tj. razširjanjem s prilastki) ne moremo opisati. Opišemo pa ga lahko vzdolž dveh osi, namreč glede na (1) vrsto vzajemne odvisnosti (taksa) in (2) logično-semantično razmerje.

Vzajemna odvisnost je lahko **priredna** (parataksa: v Hallidayevi notaciji označena z arabskimi številkami) ali **podredna** (hipotaksa: označena z grškimi črkami). Od prirednega in podrednega razmerja pa Halliday ločuje še tretjo vrsto vzajemnega razmerja, **vlaganje** oziroma znižanje ravni (*embedding* oziroma *rankshifting*), s katerim opiše skladenjski status prilastkovih, osebkovih in predmetnih odvisnikov (npr. »hiša, ki jo je Peter zgradil«, »kar je Peter zgradil«). Od prvih dveh razmerij se loči po tem, da je tu stavek znižan na raven besedne skupine ali le dela besedne skupine (prilastka) in zato pravzaprav ne tvori več pravega stavčnega kompleksa.

Logično-semantična razmerja med stavki v kompleksu se razvrščajo v dva osnovna tipa: **razširitev** in **projekcijo**.

Pri prvem drugi stavek prvega razširi tako, da ga dodela, podaljša ali dopolni; natančnejšo predstavitev vseh treh tipov je mogoče najti v že omenjenem članku *O kohezijski vlogi slovenskega članka*. Vsako od teh semantičnih razmerij je lahko bodisi podredno bodisi priredno, vsaj v osnovnih potezah pa so navzoča tudi pri vloženi stavkih. Čeprav tradicionalna (in običajna strukturalistična) slovnica npr. pozna le vezalno priredje, Halliday tovrstni strukturi (ki jo imenuje dodajalno podaljševanje) vzporedi tudi podredno konstrukcijo: »Hodila je po cesti in si tiho popevala« vs. »Hodila je po cesti, pri čemer si je tiho popevala«.

Druga vrsta tvorbe stavčnega kompleksa pa je projekcija. Tudi tu Halliday loči tri vrste (1) projicirani govor, (2) projicirana misel in (3) projicirano dejstvo. Tudi pri projekciji je opaziti priredna, podredna in vložna razmerja. Projekcija govora ima lahko npr. obliko:

»'Cezar je bil častihlepen,' pravi Brut« (priredje); »Brut pravi, da je bil Cezar častihlepen« (podredje); »Brutova trditev, da je bil Cezar častihlepen« (vlaganje). Projicirana dejstva so vedno vložena (igrajo vlogo osebkov ali dopolnil). Zgled bi bilo npr. dejstvo »da je Cezar mrtev« v stavku »Da je Cezar mrtev, je bilo vsem jasno«; dejstva tu ne projicira noben izrecno izražen govorec ali čutilec, temveč je splošno mišljeno. Konstrukcija je vložna, vendar pa se jasno razlikuje od vložnih stavkov razširitvenega tipa (tj. oziralnih odvisnikov).

Med nadaljnjimi poglavji knjige je eno namenjeno kompleksom besednih skupin in fraz, temu pa sledi poglavje *Poleg stavka: intonacija in ritem*. V njem Halliday izpostavi pomensko funkcionalnost obeh jezikovnih pojavov ter predstavi svojo fonetično terminologijo. Temu sledi pomembno poglavje *Okoli stavka: kohezija in diskurz*. Halliday je ena največjih avtoritet za področje kohezije v angleščini (z Ruqaiyo Hasan je izdal klasično knjigo *Cohesion in English*), in prav v tem poglavju najdemo najpodrobnejšo razlago besedilotvorne metafunkcije jezika. Glavne prvine kohezije po njem so (1) koreferenca (raba zaimkov), (2) elipsa in nadomeščanje (raba pomenljivih izpustov ali nadomestkov *so /»tako«/* ali *one /brez slovenskega ustreznika/*), (3) konjunkcija (raba veznikov in povezovalnih določil) ter (4) leksikalna kohezija (raba sopomenk, nadpomenk, podpomenk, meronimov /besed z medsebojnim razmerjem del–celota/).

Zadnje poglavje ima naslov *Onkraj stavka: metaforični načini izražanja*. Pojem **slovnične metafore** je v SF slovnici zelo pomemben, saj omogoča funkcionalen opis formalno zelo različnih ubeseditev iste propozicije. Zato si jo je vredno podrobneje ogledati.

Halliday se v tem poglavju previdno odreka pojmom »dobesednega« in »metaforičnega« pomena, saj je pri slovničnih metaforah dejansko razmerje med dvema formulacijama mnogo težje določljivo kot pri retoričnih figurah. Zato raje govori o (bolj) *kongruentnih* in (bolj) *metaforičnih* oblikah. Slovnične metafore so dveh vrst, **ideacijske** (metafore prehodnosti) in **medosebne** (metafore naklona, vštrevši modalnost).

Kongruentni stavek »Ob jutru so bili šele pri vznožju« lahko izrazimo tudi kot »Jutro jih je zalotilo šele pri vznožju«. Bolj kot dejstvo, da je v drugem stavku »jutro« personificirano, je zanimivo dejstvo, da je en proces zamenjal drugega: okoliščinski relacijski proces je postal materialni; »oni«, ki so v kongruentni konstrukciji nosilec, so v metaforični konstrukciji cilj, in »jutro«, ki je v kongruentni konstrukciji okoliščina, je v metaforični konstrukciji delovalnik. Podobno tudi pri stavkih »Mary je zagledala nekaj čudovitega« in »Pred Mary se je odprl čudovit pogled« vedenjski proces – skupaj s svojimi udeleženci – zamenja duševnega. Ta pojav Halliday imenuje metafora prehodnosti.

Ideacijska metafora *par excellence* je posamostaljenje (nominalizacija). V njej iz procesov (glagolov) in lastnosti (pridevnikov) nastajajo metaforični samostalniki. Pri tem Halliday ugotavlja, da je v metaforičnih konstrukcijah navadno nekaj kompleksnega, in da je najbolj kongruentna navadno tista oblika, ki je najpreprostejša in vsebuje najmanjšo gostoto predmetnopomenskih besed. Prav zato je slovnične metafore navadno najti v formalnejših zvrsteh jezika in mnogo pogostejše v pisavi kot v govoru.

Metafore modalnosti (*modality*) so v vsakdanjem jeziku zelo pogoste: mednje se uvršča predvsem raba tako imenovanih naklonskih glavnih stavkov. Halliday stavek »Jutri bo verjetno deževalo« označuje kot kongruenten, stavka »Mislim, da bo jutri deževalo« ali »Lahko pričakujemo, da bo jutri deževalo« pa kot metaforična. To utemeljuje s tem, da je propozicija vseh treh stavkov v resnici »jutri bi deževalo« (z izraženo določeno stopnjo verjetnosti, da je to res), ne pa »jaz mislim (projicirano)« ali »lahko pričakujemo

(projicirano)«. Kongruentni izrazi modalnosti naj bi bili torej predvsem tisti z modalnim določilom (»verjetno«) ali modalnim glagolom (npr. »Jutri utegne deževati«).

Metafore naklona (*mood*) omogočajo, da eno govorno dejanje izrazimo z obliko, ki je značilna za drugo: »Bi rad eno na gobec?« je lahko videti kot ponudba, a je v resnici grožnja. To je verjetno najbolj spolzko področje slovničnih metafor, saj obstaja za kodiranje govornih dejanj tako veliko načinov (glagolski naklon, intonacija, performativni glagoli itd.), da je pogosto nemogoče ločiti kongruentne oblike od metaforičnih. Razlikovanje je nedvoumno edino v primeru projekcije (»Zagrozil mu je, da mu bo dal eno na gobec«), v vsej drugih primerih pa gre nujno za interpretacije posameznega poslušalca.

Hallidayevi slovnici je mogoče s stališča formalnih slovnice očitati marsikaj: na primer, da je pri marsičem precej arbitrarna in zlahka pristaja na izjave, da »nekaterih stvari ne moremo nedvoumno določiti«. To je nedvoumno posledica dejstva, da ni sledila revoluciji Chomskega in njegovega logičnega racionalizma, temveč se je odločila nadaljevati s prtljago tradicionalne slovnice, skrite v strukturalizmu. Po drugi strani pa se prav zaradi tega zdi bližje realni družbeni naravi jezika kot mentalistične slovnice, saj jezika ne obravnava digitalno (kot nekakšen sistem stikal, ki vodijo tvorbo), temveč kot izmuzljivo entiteto, ki pravzaprav nikjer ne obstaja kot pravilen sistem, temveč le kot raba, ki pa je vedno odprta številnim interpretacijam posameznih uporabnikov jezika.

Pri tem pa se je treba zavedati, da je SF slovnica danes v svetu verjetno najbolj razširjena⁵ koherentna teorija, ki izhaja iz funkcionalističnega strukturalizma in ki zajema jasno dodelana tvorbeni načela, obenem pa je odprta družbenim vidikom jezikovne rabe in razlagalnemu opisovanju. Ker si prizadeva za enak opis vseh jezikov, se lahko zdi manj prikladna za opis posameznega jezika kot domača jezikoslovna tradicija, obenem pa ji taka nezavezanost omogoča veliko sistematično dodelanost načel. S tem je zanimiva alternativa metodološki eklektiki mnogih sodobnih strukturalizmov, in vredno je razmisliti o prednostih in slabostih obeh pristopov.

Andrej Skubic

Filozofska fakulteta v Ljubljani

⁵ Močna središča SFS ali jezikoslovnih panog, ki uporabljajo njeno metodologijo, obstajajo v Avstraliji, Veliki Britaniji, Nemčiji, ZDA in drugod; izdelani so bili SF opisi mnogih jezikov, kot so kitajščina, francoščina, madžarščina, tagalog itd., uporablja pa se tudi v računalniških tehnologijah za tvorbo naravnega jezika (npr. sistem Komet na inštitutu GMD/IPSI v Darmstadtu).